

DECIZIE

09 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii - Sveatoslav Moldovan, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO”, Gavrilov Liliana,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Managadze Solomon împotriva Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015

c o n s t a t ă

La data de 03 octombrie 2012 Managadze Solomon a depus cerere de chemare în judecată împotriva Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05 mai 2015 s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat din contul CIA “ASITO” în beneficiul lui Managadze Solomon suma de 19250 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 580 de lei, în total suma de 19830 lei.

La data de 29 mai 2015 reprezentantul CIA “ASITO”, Gavrilov Liliana a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe solicitînd admiterea apelului și casarea hotărîrii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de CIA “ASITO” împotriva hotărîrii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05 mai 2015, s-a acordat apelantei termen de pînă la ședința judiciară stabilită pentru data de 07.10.2015 ora 10.00 pentru înlăturarea neajunsurilor și prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 435 lei. S-a explicat apelantei că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere cererea de apel va fi restituită.

La data de 02 octombrie 2015 reprezentantul CIA "ASITO", Gavrilov Liliana a înaintat de instanța de apel cerere prin care a solicitat scutirea de la achitarea taxei de stat.

La data de 05 octombrie 2015 reprezentantul CIA "ASITO", Gavrilov Liliana a depus în instanța de apel cererea de apel motivată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 s-a respins cererea apelantei CIA "ASITO" privind scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de CIA "ASITO" și a fost informată apelanta despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în sumă de 435 lei pentru examinarea apelului. S-a acordat termen până la ședința judiciară stabilită pentru data de 18.11.2015 ora 14.00.

La data de 26 octombrie 2015 reprezentantul CIA "ASITO", Gavrilov Liliana a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 solicitând admiterea recursului și casarea încheierii.

În motivarea recursului a invocat că, CIA "ASITO" se află în dificultate financiară, iar conturile, bunurile mobile și imobile ale întreprinderii au fost sechestrate prin ce devine imposibilă apărarea drepturilor sale pe cale judecătorească.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări "ASITO", Gavrilov Liliana urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul consideră recursul ca fiind depus în termen în condițiile în care din materialele dosarului nu poate fi stabilit cu certitudine momentul comunicării recurenței a încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului or, la ședința de judecată în cadrul căreia a fost pronunțată încheierea dată recurenta nu a fost prezentă.

Materialele cauzei reflectă că, prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05 mai 2015 s-a admis parțial acțiunea, s-a încasat din contul CIA "ASITO" în beneficiul lui Managadze Solomon suma de 19250 lei cu titlu de despăgubire de asigurare și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 580 de lei, în total suma de 19830 lei (f.d. 114).

La data de 29 mai 2015 reprezentantul CIA "ASITO", Gavrilov Liliana a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului și casarea hotărârii (f.d. 119).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2015 nu s-a dat curs cererii de apel depusă de CIA "ASITO" împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 05 mai 2015, s-a acordat apelantei termen de până la ședința judiciară stabilită pentru data de 07.10.2015 ora 10.00 pentru înlăturarea neajunsurilor și prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 435 lei. S-a explicat apelantei că în caz de neîndeplinire în termenul stabilit a indicațiilor din prezenta încheiere cererea de apel va fi restituită (f.d. 124).

La data de 02 octombrie 2015 reprezentantul CIA "ASITO", Gavrilov Liliana a înaintat de instanța de apel cerere prin care a solicitat scutirea de la achitarea taxei de stat

(f.d. 130).

La data de 05 octombrie 2015 reprezentantul CIA "ASITO", Gavrilov Liliana a depus în instanța de apel cererea de apel motivată (f.d. 133).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 s-a respins cererea apelantei CIA "ASITO" privind scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel declarată de CIA "ASITO" și a fost informată apelanta despre necesitatea prezentării dovezii achitării taxei de stat în sumă de 435 lei pentru examinarea apelului. S-a acordat termen pînă la ședința judiciară stabilită pentru data de 18.11.2015 ora 14.00 (f.d. 138).

În conformitate cu art. 3 alin.(1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat, pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 3% din valoarea acțiunii. Pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75% din taxa calculată din suma contestată.

Potrivit art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Potrivit art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cît timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției din cauza *Kreuz c. Polonia*, faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare.

Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Analizând cuantumul taxei de stat impus recurentei spre achitare de către instanța de apel Colegiul conchide că, suma taxei de stat la depunerea apelului a fost calculată în mod corect, iar restricția pecuniară este proporțională cu scopul necesității asigurării unei bune administrări a justiției.

Instanța de recurs relevă că recurenta în susținerea cererii de scutire de la plata taxei de stat la depunerea apelului nu a prezentat probe incontestabile care ar confirma imposibilitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel cât și probe în confirmarea faptului că situația materială a CIA “ASITO” este dificilă or, lipsa mijloacelor financiare urmează a fi determinată din cumulul de informații și probe prezentate în acest sens. Astfel, o concluzie obiectivă a situației materiale precare, nu poate fi luată în lipsa informației de la Inspectoratul Fiscal de Stat ce demonstrează existența conturilor bancare la toate instituțiile financiare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la societatea pe acțiuni “Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil.

Din considerentele menționate Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO”, Gavrilov Liliana ca neîntemeiat și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO”, Gavrilov Liliana ca neîntemeiat.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Managadze Solomon împotriva Companiei Internaționale de Asigurări “ASITO” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Galina Stratulat